

Vergaderjaar 1990-1991

21 287

Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen tot aanpassing van de administratieve verplichtingen ten dienste van de belastingheffing en in verband daarmee wijziging van enige andere wetten (aanpassing van administratieve verplichtingen)

Nr. 7

EINDVERSLAG

Vastgesteld 14 januari 1991

Na kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijziging acht de vaste Commissie voor financiën¹ de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid, indien de regering tijdig zal hebben geantwoord op de navolgende vragen en opmerkingen.

1. Inleiding

De leden van de fracties van C.D.A., P.v.d.A., D66, S.G.P. en G.P.V. waren de regering erkentelijk voor de uitvoerige memorie van antwoord en de nota van wijziging. Toch hadden zij er behoefte aan de regering enige nadere vragen voor te leggen.

De leden van de V.V.D.-fractie hadden met instemming kennis genomen van de memorie van antwoord.

2. Uitgangspunten van het wetsvoorstel

Tot hun verwondering hadden de leden van de C.D.A.-fractie moeten constateren dat met de verschillende accountantsorganisaties geen overleg is gevoerd. Zij merkten in dit verband op dat anders dan in de memorie van antwoord wordt verondersteld, de deskundigheid van de fiscale controle niet in het geding is. Het ging er deze leden om dat ook de accountantsorganisaties weten hoe administraties ingericht moeten worden. Het laat zich toch denken, aldus deze leden, dat een discussie hoe enerzijds de belangen van de fiscus bij een doelmatige en dus snelle controle gewaarborgd kunnen worden en anderzijds de administratieve belastingdruk voor de cliënt zo veel mogelijk beperkt kan worden, wordt gevoerd. Het klantgericht denken dat de overheid terecht uitdraagt, kan toch in een dergelijk overleg bij uitstek uitdrukking vinden. Het periodiek overleg, eerst te houden in mei 1991 (brief van de Nederlandse Orde van Accountantsadministratieconsulenten van 29 november 1990), is hiervoor te laat. Uiteraard geldt dit ook voor het overleg met de ondernemersverbonden (brief van V.N.O. en N.C.W. van 27 november 1990).

1 Samenstelling:

Leden: Koning (VVD), voorzitter, Van Houwelingen (CDA), Schutte (GPV), De Korte (VVD), Tommel (D66), Linschoten (VVD), Paulis (CDA), Vermeend (PvdA), Brouwer (Groen Links), G.H. Terpstra (CDA), Melkert (PvdA), ondervoorzitter, Smits (CDA), Reitsma (CDA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Van der Vaart (PvdA), G. de Jong (CDA), Ybema (D66), Witteveen-Hevinga (PvdA), M. Zijlstra (PvdA), A. de Jong (PvdA), Kersten (PvdA).
Plv. leden: Blaauw (VVD), Leers (CDA), Van Dis (SGP), Van Erp (VVD), Groenman (D66), Weisglas (VVD), Gerritse (CDA), Schoots (PvdA), Rosenmöller (Groen Links), Hillen (CDA), Van Traa (PvdA), Wolters (CDA), Van de Camp (CDA), Schartman (CDA), De Leeuw (CDA), Van Zijl (PvdA), Verspaget (PvdA), Van Iersel (CDA), Wolffensperger (D66), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA), Lonink (PvdA), Van Otterloo (PvdA).

De leden van de C.D.A.-fractie betreurden het dat zij nog niet kennis hadden kunnen nemen van de algemene maatregel van bestuur welke in artikel 52 zesde lid is voorzien en de op grond daarvan in een ministeriële regeling vast te leggen nadere uitvoeringsregeling. Zij zeiden dat het juist voor betrokkenen en dus ook voor de Kamer van belang is te weten hoe een en ander in concreto uitwerkt. De wat wijldlopg gestelde memorie van toelichting en memorie van antwoord geven daarover niet voldoende duidelijkheid. De leden van de C.D.A.-fractie wezen erop dat in de memorie van toelichting van 8 september 1989 bladzijde 15 wordt opgemerkt «omtrent de in dit kader te ontwerpen algemene maatregel van bestuur zal overleg plaatsvinden met het ministerie van Justitie», terwijl in de memorie van antwoord - van een jaar later - nog steeds wordt gesproken over het overleg dat met het ministerie van Justitie zal worden gevoerd.

Deze leden zeiden het op prijs te stellen indien de Kamer ruim voor de openbare behandeling van dit wetsvoorstel deze algemene maatregel van bestuur en de nadere uitvoeringsregeling zouden ontvangen. De Kamer moet toch bij haar oordeelsvorming kunnen weten welke eindsituatie de medewetgever wenst te bereiken. De leden van de C.D.A.-fractie zeiden dit met het oog op een verhoogde administratieve lastendruk die door de aanvaarding van dit wetsvoorstel - zonder kennis te dragen van de algemene maatregel van bestuur en de uitvoeringsmaatregelen - zou kunnen ontstaan. Zij achtten het niet juist dat de Kamer een «blanco cheque» zou afgeven.

De leden van de P.v.d.A.-fractie constateerden dat de memorie van antwoord nog geen inhoudelijke duidelijkheid biedt over de algemene maatregel van bestuur ex artikel 52, zesde lid. Zij zouden voor de plenaire behandeling van het wetsvoorstel kennis willen nemen van die maatregel in ontwerp. Kan hierin worden voorzien, zo vroegen zij; wanneer is deze uiterlijk beschikbaar? Zij waren voorts van oordeel dat deze algemene maatregel van bestuur materieel dermate belangrijk is en tegelijkertijd zodanig onvoldoende genormeerd in de wet, dat enigerlei vorm van voorhangprocedure gewenst is. Zij dachten daarbij zelf aan toezending aan de Staten-Generaal tenminste 30 dagen voor inwerking-treding. Is de regering bereid daarin te voorzien?

De in artikel 52 lid 6 neergelegde ruime delegatiebevoegdheid had ook bij de leden van de S.G.P.-fractie doen rijzen over de mogelijke praktische betekenis daarvan.

Het artikel waarin onder meer de administratieverplichting is neergelegd, dienend om zonodig de fiscus de bevoegdheid te geven het voeren van een administratie af te dwingen, zou naar de opvatting van deze leden geen grondslag moeten bieden voor nadere regels waarin voorgeschreven wordt hoe administraties moeten worden ingericht en gevoerd, uitsluitend met het oog op de belangen van de fiscus. Zij zouden gaarne vernemen of zij ervan uit mogen gaan dat de regering het met dit standpunt eens is.

Voorts vroegen zij in dit verband om opheldering van de zinsnede welke in verband met eventuele nadere regels op grond van de delegatiebevoegdheid wordt gehanteerd om het doel van zulke nadere regels aan te geven, namelijk om «oplossingen te kunnen bieden, hetzij voor individuele gevallen, hetzij voor groepen van gevallen».

Tenslotte hadden de leden van de G.P.V.-fractie er behoefte aan terug te komen op de discussie over de betekenis van de delegatiebepaling van artikel 52, zesde lid. In de memorie van antwoord heeft de regering erop gewezen dat deze bepaling niet bedoeld is voor het stellen van nieuwe materiële eisen, maar slechts een mogelijkheid moet bieden om in indivi-

duale gevallen of groepen van gevallen een oplossing te bieden voor een praktische moeilijkheid. Dezelfde bevoegdheid is thans te vinden in artikel 53a, tweede lid Algemene wet inzake rijksbelastingen, maar van deze bevoegdheid is nimmer gebruik gemaakt. Dat zou dan toch een overweging kunnen zijn de bepaling te schrappen?

Ook wordt aangevoerd dat een algemene maatregel van bestuur mede ten doel heeft de grondslag te leggen voor de nakoming van bepaalde verplichtingen op een wijze die voor het bedrijfsleven kostenvoordelen en voordelen op het punt van de communicatiesnelheid kunnen opleveren. Deze leden vroegen wat het nut is van het dwingend voorschrijven aan het bedrijfsleven van oplossingen die kostenvoordelen opleveren. Zou er één bedrijf zijn in Nederland dat een oplossing die kostenvoordelen oplevert, niet zou toepassen? Zullen de ontwikkelingen in de praktijk trouwens niet altijd veel sneller gaan dan de regelgevers op de ministeries kunnen bijhouden, zodat de regelingen ter zake vrijwel altijd zullen achterlopen? Ook daarvoor lijkt de voorgestelde delegatiebepaling niet nodig.

Tenslotte is de overweging dat in overleg met het ministerie van Justitie algemene voorschriften worden voorbereid ten aanzien van welke soort documenten en onder welke voorwaarden kan worden afgeweken van de algemene bewaarverplichting. Waarom is het niet mogelijk deze strekking van de delegatiemogelijkheid ook als omschrijving in de wettekst op te nemen, zodat geen veel bredere en meer algemeen bepaalde delegatiebevoegdheid hoeft te worden opgenomen?

3. Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

Het overleg met de accountantsorganisaties kreeg volgens de leden van de C.D.A.-fractie nog een extra accent nu toch - zoals terecht in de memorie van antwoord wordt opgemerkt - er zoveel mogelijk overeenstemming moet zijn tussen de burgerrechtelijke- en handelsrechtelijke verplichtingen inzake boekhouding en administratie en de in het fiscale recht te stellen eisen. Het kwam deze leden dan ook gewenst voor dat voor de openbare behandeling van dit wetsvoorstel het genoemde wetsvoorstel van de minister van Justitie bij de Kamer is ingediend zodat kan worden voorkomen dat in het verdere verloop van het wetgevingsproces ook door amendementen de regelingen uiteen zullen lopen.

Ook de leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de stand van zaken betreffende de voorgenomen wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Wetboek van Koophandel.

4. Materieelrechtelijke wijzigingen in het wetsvoorstel

4.2. De administratieverplichting

De leden van de C.D.A.-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het uitvoerige antwoord op de door deze leden gestelde vraag of het niet dienstig zou kunnen zijn om in de toelichting op een enkelvoudige jaarrekening een specificatie op te nemen van de belasting- en premieschulden. In dit antwoord gaat, aldus deze leden, de regering uitvoerig in op de bezwaren die aan de opnemings van een dergelijke specificatie in de geconsolideerde jaarrekening zijn verbonden. Deze leden zeiden vervolgens deze bezwaren onderkend te hebben. Dit was de achtergrond van de beperking van hun vraag tot de enkelvoudige jaarrekening. Gelet ook op de verrekenmogelijkheden ingevoerd bij de Invoeringswet 1990, kwam het hun gewenst voor dat in een geconsolideerde jaarrekening een specificatie van de verschuldigde Nederlandse sociale premies en belastingen zou worden gegeven. De posten latente belas-

tingen en buitenlandse belastingen en premies zouden dan in een tweetal saldo-posten kunnen worden opgenomen. Veel van het door de regering aangevoerde inzake het doel van de accountantscontrole konden deze leden onderschrijven. Zij konden zich echter tevens niet aan de gedachte onttrekken dat door de regering de betekenis van art. 375 sub. h. wordt miskend. Zoals, naar hun oordeel terecht, door Mr. IJsselmuiden in het losbladig commentaar «Rechtspersonen» wordt opgemerkt, gaat het er bij deze post om dat de materiële belasting- en premieschuld moet worden opgevoerd. Er dient dus wel degelijk, ook indien een onderneming aan een gelieerde maatschappij tegen een te lage prijs levert, anders dan de regering suggereert, de belasting worden opgenomen die verschuldigd is bij een fiscaal correcte prijs. Hetzelfde geldt voor de belasting en premies verschuldigd voor zwarte lonen en ter zake van de omzetbelasting voor transacties die niet in de boeken zijn verwerkt. Het is daarbij opmerkelijk – de leden van de C.D.A.-fractie konden daarmee overigens geheel instemmen – dat de bij uitstek deskundige auteur aan zijn beschouwingen toevoegt: «In samenhang met de uitbreiding van de verplichtingen tot openbaarmaking van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 394) en tot controle door een registeraccountant (artikel 393) kan deze meldingsplicht bijdragen tot fraudebestrijding».

Deze post in de jaarrekening is ook van groot belang voor crediteuren omdat, indien onjuiste bedragen zijn opgevoerd, hoge administratieve boetes kunnen volgen. Tevens is voor crediteuren deze post belangrijk omdat het hier gaat om preferente schulden. Om duidelijk te maken om welk bedrag het gaat zou een nadere specificatie in de toelichting gewenst zijn. Deze leden dachten dat dit ook bij een eventuele strafvervolgning van diegenen die actief bij het opmaken van de jaarrekening betrokken zijn, voordelen biedt. De relativering van het belang van deze post die deze leden meenden te bespeuren in de toon van de memorie van antwoord op dit punt is niet alleen strijdig met de wet maar ook beleidsmatig ongewenst. Het O.M. zal het door een dergelijke relativering in de toekomst moeilijker krijgen in vergelijking met de met succes aangespannen procedures welke geleid hebben tot de vonnissen van de Rechtbank in Leeuwarden van 28 december 1989. Een dergelijke relativering achtten zij dus niet alleen ongewenst maar ook niet noodzakelijk vanuit het gezichtspunt van de accountant. Prof. Dr. A.J. Bindenga heeft over de waarde van de accountantsverklaring het volgende opgemerkt (NOVAA-Congresdag 1987):

«Voor de, dikwijls naamloze, gebruiker is dit de betekenis van een zogenaamde «verklaring van getrouwheid»: de opbrengst is juist, tijdig en volledig. Een dergelijke verklaring houdt eveneens in dat de bezittingen aanwezig en juist gewaardeerd zijn en de schulden volledig zijn opgenomen».

Zonder nu van oordeel te zijn, aldus de leden van de C.D.A.-fractie, dat controle door de fiscus overbodig is, moet een grotere efficiency mogelijk zijn en dus een betere controle als men zich baseert op het gegeven dat de vordering van de fiscus overeen moet komen met de schuld van de belastingplichtige. Voor de heffing van de vennootschapsbelasting van het laatste boekjaar kan een zekere tolerantie, het betreft een schatting, worden gehanteerd. Aldus zou er ook ruimte komen om controleconvenanten te sluiten tussen de rijksaccountant en de externe accountant, waarbij te zijner tijd meer de nadruk komt te liggen op de controle door de rijksaccountant van de externe accountant dan van de onderneming.

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten op dat het gestelde in de memorie van antwoord over de relatie tussen de rijksaccountantcontrole en de controle door interne en externe accountants ingevolge het Burgerlijk Wetboek VNO en NCW aanleiding geven tot de vraag of de

fiscus een inzagerecht heeft, dan wel door het wetsvoorstel krijgt in de controledossiers van die accountants. Zij vroegen de regering op deze vragen in te gaan.

Tegen de achtergrond van het feit dat de fiscus thans geen bevoegdheid heeft inzage te nemen in controledossiers van externe accountants had het de leden van de S.G.P.-fractie bevreemd te lezen dat de regering goede mogelijkheden ziet voor het tegengaan van onnodige dubbele controlewerkzaamheden en dat het veel voorkomt dat de belastingambtenaar inzage wordt gegeven in de controledossiers van externe accountants. Zij vroegen om opheldering en toonden zich geen voorstander van uitbreiding van de informatieverplichtingen ten behoeve van de belastingheffing van derden.

4.3. De kring van administratieplichtigen

Gelet op het opgemerkte in het rapport «Misdaadondernemingen» over het gebruik door de «onderwereld» van de diensten van de «bovenwereld» en in het algemeen de wenselijkheid van verhoogde fraudebestrijding, vroegen de leden van de C.D.A.-fractie wat de argumenten zijn voor een verschoningsrecht van advocaten en notarissen buiten de sfeer van straf-, personen-, familie- en erfrecht, en of en waarom deze argumenten nog steeds geldig worden geacht.

4.5. De controleerbaarheid van de administratie

De leden van de C.D.A.-fractie zeiden er in beginsel voor te zijn dat de controle-ambtenaar, mits schriftelijk gemotiveerd, een koppeling van computers kan eisen. Zij achtten het echter wel gewenst dat belanghebbenden bezwaren kenbaar kunnen maken aan de daarvoor speciaal aangewezen leidinggevende functionaris of diens plaatsvervanger van de belastingeenheid. Hoewel het woord «ombudsman» wellicht te zwaar is, hechtten deze leden er toch aan dat niet alle leidinggevende functionarissen in eerste instantie voor dit soort problemen ingeschakeld kunnen worden. Vooral op dit terrein zijn toch specifieke kennis en ervaring nodig.

VNO en NCW vragen of voor koppeling tussen computers en fiscus en belastingplichtige de instemming van de laatste is vereist. Nu, aldus de leden van de P.v.d.A.-fractie, blijkbaar over dit onderwerp verschillende uitleg mogelijk is, vernamen deze leden graag of het toch niet verstandig is uitdrukkelijk te bepalen of koppeling al dan niet met instemming van de belastingplichtige mogelijk is. Deze leden stelden een nadere uiteenzetting op prijs.

Uit de memorie van antwoord blijkt dat het koppelen van computers aan die van belastingplichtigen in de praktijk plaatsvindt met toestemming en medewerking van de belanghebbenden. De leden van de S.G.P.-fractie was echter niet gebleken dat de wetgever met het oog op de rechtsbescherming van belanghebbenden voorschrijft dat voor een koppeling de toestemming en medewerking van belanghebbenden is vereist. Deze leden zouden prijs stellen op zulk een expliciet voorschrift en zij vroegen op dit punt een reactie van de regering.

4.6. De bewaarverplichting

De leden van de C.D.A.-fractie zeiden het er mee eens te zijn dat bij toepassing van sancties ter zake van nalatigheid bij het nakomen van verplichtingen als in dit voorstel bedoeld niet hoeft te worden bewezen, dat schade voor de schatkist is opgetreden. Ter bescherming van de belastingplichtige bleven zij evenwel van oordeel dat, indien deze kan aantonen dat zijn nalatigheid geen schade heeft veroorzaakt, hij ook vrijuit behoort te gaan. Ter zake van het gebruik «overmacht» merkten de leden van de C.D.A.-fractie op dat het voor de toepassing van het recht van groot belang is dat voor eenzelfde situatie zoveel mogelijk dezelfde terminologie wordt gebruikt.

Nu het niet gaat om een situatie als bedoeld in artikel 40 Wetboek van Strafrecht: «men wordt niet gedwongen iets te doen» maar men kan iets niet doen, kwam het deze leden uit systematisch oogpunt gewenst voor om de terminologie van het Nieuw Burgerlijk Wetboek te gebruiken.

In de voorgestelde artikelen 47, 52 en 53 van de AWR is – overeenkomstig het stelsel dat aan deze wet ten grondslag ligt – aan hetgeen door de belastingdienst verlangd kan worden, de materieelrechtelijke beperking verbonden dat het alleen mag gaan om gegevens die van belang «kunnen» zijn voor de belastingheffing.

Zo merkt de regering hierover onder meer op dat onder de in artikel 47, eerste lid, onder b genoemde bescheiden en andere informatiedragers ook begrepen worden de boekhouding, de kladboekhouding, de kassarol, nota's en kwitanties, akten, brieven, notulen, microfilms en magneetbanden. Ook de bescheiden waarop de jaarstukken of de winst- en verliesrekening gebaseerd kunnen zijn, kunnen daaronder worden begrepen. Ten gevolge van de voortschrijdende internationalisering van het bedrijfsleven vroegen de leden van de D66-fractie de regering nader in te gaan op de vraag in hoeverre in het wetsvoorstel ook de bovengenoemde bescheiden en andere informatiedragers van niet in Nederland gevestigde, doch wel van met in Nederland gevestigde gelieerde maatschappijen, in het onderhavige wetsvoorstel een rol kunnen spelen.

Wat zijn de gevolgen voor de in Nederland gevestigde vennootschap indien de in het buitenland gevestigde gelieerde vennootschap de bovengenoemde bescheiden niet wil of kan verstrekken, terwijl deze naar het oordeel van de inspecteur wel van belang kunnen zijn voor de belastingheffing? Wat is het standpunt van de regering hierover? Deze leden vroegen de regering voorts in te gaan op de vraag in hoeverre door de overige Lid-Staten van de Europese Gemeenschap reeds in hun wetgeving met deze grensoverschrijdende problematiek rekening wordt gehouden. Dient aan een regeling op gemeenschapsniveau niet de voorkeur te worden gegeven boven een regeling op nationaal niveau? Met betrekking tot het elektronisch factureren voor de omzetbelasting bij onder andere intra-communautaire transacties pleiten de werkgeversverbonden VNO en NCW alsmede de Stichting Ediforum voor een actief beleid in EG-verband. In de memorie van toelichting is hierover opgemerkt dat tegen elektronisch factureren geen principiële bezwaren bestaan, mits van geval tot geval is gegarandeerd dat de controlemogelijkheden van de fiscus niet worden ingeperkt. Naar aanleiding van de inmiddels bereikte voortgang in het heffings- en controlesysteem voor de BTW in de EG na 1992, vroegen de leden van de D66-fractie de regering nader op dit punt in te gaan. In welke gevallen wordt elektronisch factureren aanvaardbaar geacht?

De leden van de S.G.P.-fractie merkten op dat in de memorie van antwoord opnieuw melding wordt gemaakt van het voornemen om op basis van het voorgestelde artikel 52, lid 6 aan te geven ten aanzien van

welk soort documenten en andere informatiedragers en onder welke voorwaarden kan worden afgeweken van de verplichting documenten, aantekeningen en dergelijke gedurende tien jaar in originali te bewaren. Zij hadden begrepen dat het de bedoeling is de resolutie van 26 augustus 1981 in een algemene maatregel van bestuur onder te brengen. Zij vroegen of deze resolutie ongewijzigd zal worden opgenomen, zodat dientengevolge de originele boeken en bescheiden toch nog twee jaar moeten worden bewaard. Zij pleitten ervoor om deze verplichting te laten vervallen.

4.7. De medewerking bij de controle

De leden van de C.D.A.-fractie hadden kennis genomen van de reactie van VNO en NCW van 27 november 1990 over het stellen van vragen aan het personeel. Ter zake van dit punt zouden zij als hun oordeel willen uitspreken dat steeds de hoogst verantwoordelijke wordt geraadpleegd (bijvoorbeeld het hoofd van de administratie), dat wil zeggen indien deze het gegeven niet kent/of de toelichting niet kan geven, het hoofd E.D.P.; dus van boven af. De suggestie van de verbonden om alle informatie via één persoon bijvoorbeeld de fiscale jurist te verzamelen, kwam hun omstandig voor.

Naar aanleiding van een vraag uit de praktijk van een controle-ambtenaar vroegen deze leden of het ook mogelijk is dat de controlerend ambtenaar kennis neemt van de inhoudsopgave van archieven.

Wat betreft het medewerking verlenen bij de controle wordt in de memorie van antwoord niet uitgesloten «dat aan een ieder vragen kunnen worden gesteld – zonder dat altijd een verplichting tot antwoorden bestaat – om kennis te verwerven die van belang kan zijn voor de belastingheffing.»

De leden van de S.G.P.-fractie hadden vastgesteld dat bij belanghebbenden ernstig bezwaar bestaat tegen de mogelijkheid om aan een ieder vragen te stellen, zeker als in de onderneming ten behoeve van de controle een contactpersoon is aangewezen ter vermindering van het risico van onjuiste informatieverschaffing. Deze leden vroegen of het inderdaad de bedoeling is de mogelijkheid open te houden om aan een ieder vragen te stellen, óók als een speciale contactpersoon is aangewezen. Bovendien vroegen zij of degenen die niet verplicht zijn tot antwoorden op dit recht zal worden gewezen door de controlerende ambtenaar.

5. Toepassingsgebied AWR

De leden van de P.v.d.A.-fractie vonden het ook een goede zaak dat in de nota van wijziging de mogelijkheid wordt geopend om gemeenten en waterschappen gebruik te kunnen laten maken van de verruimde bevoegdheden op het gebied van de administratieve verplichtingen. Zij vroegen wat betreft dit laatste waarom hier twee mogelijkheden worden geopend, namelijk de mogelijkheid om de artikelen 48, 52, 53, 54 of 55 geheel of gedeeltelijk van toepassing te verklaren, en de mogelijkheid om regels te stellen die hiermee overeenkwamen. Deze leden konden nog niet doorgronden wat de reden kan zijn twee mogelijkheden op te nemen om de gemeenten en waterschappen bedoelde bevoegdheden uit de AWR te geven. Kan nader worden ingegaan op de verschillen tussen beide constructies? Is het de bedoeling in de ene situatie meer vrijheid aan deze overheden te geven dan in de andere situatie?

Zij vroegen voorts of de bepalingen wat betreft de waterschappen wel voldoende zijn afgestemd op de nieuwe Waterschapswet, waarbij de Bevoegdhedenwet waterschappen wordt ingetrokken. Wat wordt verstaan onder «waterschapsbelastingen»? Kan voorts worden ingegaan

op de betekenis van het wetsvoorstel zoals het nu luidt voor milieuhellingen, zowel die op rijksniveau als die van provincies, waterschappen en gemeenten? Waarom zijn artikelen XI en XII niet gewijzigd conform de memorie van antwoord? Kan alsnog een overzicht gegeven worden van de administratieve bevoegdheden van de verschillende uitvoerende overheden, toegespitst op de verschillende soorten heffingen zowel op het gebied van het milieu als op het gebied van de eigen lokale en regionale bevoegdheden?

Naar aanleiding van de bij de nota van wijziging voorziene mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur bepaalde administratie- en informatieverplichtingen onder bepaalde voorwaarden geheel of gedeeltelijk van toepassing te verklaren op gemeentelijke en waterschapsbelastingen, stelden de leden van de S.G.P.-fractie de vraag waaruit in de praktijk behoefte aan vermindering van bevoegdheden is gebleken.

De leden van de G.P.V.-fractie hadden met instemming kennis genomen van de nota van wijziging waardoor ook aan gemeenten en waterschappen de bevoegdheid toekomt om (met beperkingen) in bijzondere daarvoor aangewezen gevallen van dezelfde mogelijkheden gebruik te maken als de rijksbelastingdienst. Wel rees in dit verband de vraag hoe in de praktijk met de voorgestelde mogelijkheid moet worden omgegaan. Immers, voordat een gemeente of een waterschap gebruik kan gaan maken van één van de genoemde bevoegdheden is eerst een algemene maatregel van bestuur nodig. De vraag is echter of dat niet een wat al te zware procedure is, als het gaat om het aanpakken van individuele belastingplichtigen.

7. Artikelen

Artikel 50

De leden van de C.D.A.-fractie waren niet overtuigd door het antwoord van de regering. Het was hun allereerst onduidelijk hoe ver de belastingrechter in zijn uitspraak zou kunnen gaan. Is vermindering of vernietiging van de aanslag mogelijk bij onredelijk verworven bewijs of kan hij slechts een effectief oordeel uitspreken, ingeval van een weigering, over de omkering van de bewijslast? Tevens waren zij van oordeel dat een korte schriftelijke verklaring duidelijk vast kan leggen waarom een bepaalde bezichtiging nodig is. Dit kan toch latere geschillen over wat feitelijk gezegd is, voorkomen.

Artikel 52

De leden van de C.D.A.-fractie moesten tot hun spijt vaststellen dat de regering aan de kern van hun bezwaren is voorbijgegaan. Krachtens de huidige regeling moet een ieder die een bedrijf of beroep uitoefent ook gegevens verstrekken die voor de belastingheffing van derden van belang zijn. Hij kan zulks doen door te putten uit de gegevens die hij voor de uitoefening van zijn eigen bedrijf en beroep moet bewaren of door stukken ter beschikking te stellen die hij niet bewaart ten behoeve van de eigen belastingplicht als hiervoor omschreven maar op grond van de in het burgerlijk recht geformuleerde bewaarplicht of op grond van beroepsvoorschriften. Ingevolge de tekst van het wetsvoorstel moeten daarboven ook bewaard worden gegevens die op zichzelf niet van belang zijn voor de eigen belastingheffing of voor de heffing van belasting waarvan de inhouding aan hem is toevertrouwd of ter zake waarvan overigens geen bewaarplicht krachtens het burgerlijk recht of beroepsregelingen van toepassing is. Naar de opvatting van de leden van de C.D.A.-fractie schuilt hierin een belangrijke taakverzwaring voor de belastingplichtige. De bewaarplicht wordt op deze wijze sterk uitgebreid. Deze leden hadden tegen deze lastenverzwaring grote bezwaren. De hiervoor door hen bepleite beperking heeft niet de inzage te belemmeren in

bijvoorbeeld de controledossiers van de externe accountant. Om de omvang van de te bewaren zaken voor zover mogelijk in te perken kwam het deze leden gewenst voor dat na beëindiging van de controle de desbetreffende ambtenaar aangeeft welke bewijsstukken (bijvoorbeeld treinabonnementen) kunnen worden vernietigd. Dit laat natuurlijk onverlet de bewaarplicht uit hoofde van het burgerlijk recht.

De voorzitter van de commissie,
Koning

De griffier van de commissie,
De Gier